ABM standard arbejdsgruppen
nedsat af Statens Arkiver, Biblioteksstyrelsen og Kulturarvsstyrelsen

Titel : **Fælles ABM indholds- og transportformat**

Dato : 2009-08-28

Status : Gældende ABM-specifikation

Sekretariat: Kulturarvsstyrelsen
ved Eske Wohlfahrt
Kontakt: eskewo@kulturarv.dk

Publicering: http://biblstandard.dk/abm/

Fælles ABM indholds- og transportformat

ABM schema

Der er defineret et XML schema, der beskriver de lovlige elementer i det fælles ABM-udvekslingsformat. Schemaet hedder *dkabm_types.* Dette schema er bygget op ved at tage dels internationale og anerkendte skemaer og dels schemas, der er konstrueret til danske forhold, og inkludere dem i et fælles schema. Det drejer sig om følgende schemas:

dkabm.xsd som bruger dkabm_types.xsd og pakker metadataposterne ind
dkabm_types.xsd som samler de nedenstående schemaer:

- **dc.xsd** definerer de 15 standard Dublin Core elementer som er gennemgået ovenfor.
- **ac.xsd** definerer Dublin Core Administrative Componenets, som er blevet gennemgået ovenfor.
- **dkdcplus.xsd** indeholder de forskellige emneordslister til brug i f.eks. dc.subject.
- **dcterms_ext.xsd** som indeholder ekstra element der bruges i dkdcplus.xsd
- **dcterms.xsd** indeholder ekstra Dublin Core elementer, refinements og typer. F.eks. er det her at ”temporal” og ”spatial” definers for dc:coverage.
- **dcmitype.xsd** beskriver en Dublin Core type indeholdende liste over ressource typer

Her ud over er der defineret et schema der beskriver hvordan transport af ABM data skal foregår, hvis man vil flytte posterne som filer, f.eks. via. e-mail eller FTP. Dette schema hedder *dkabm.xsd* og bruger *dkabm_types.xsd* til at definere felterne og pakker metadataposterne ind i en passende indpakning *dkabm.xsd*.

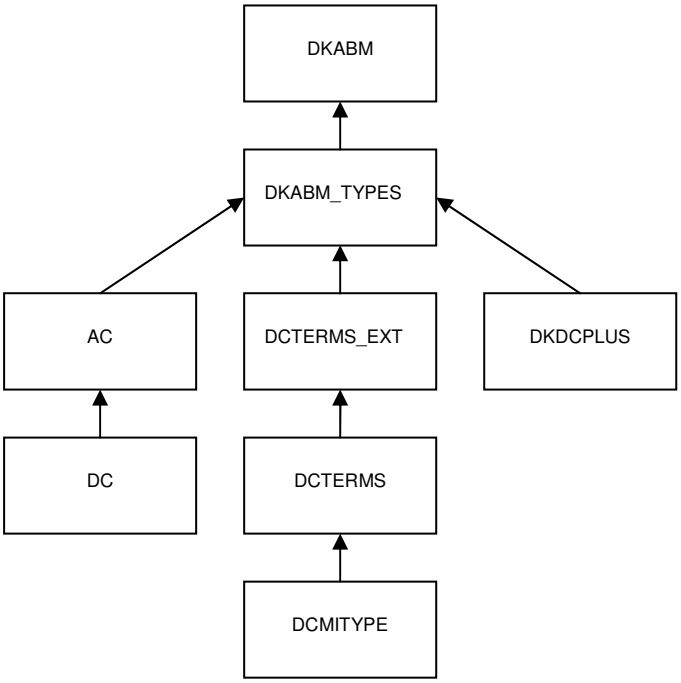

Strukturen af schemas er som følger: dkabm_types er hovedskemaet og heri inkluderes dc, dcterms_ext, dcterms, dcmitype, ac og dkdcplus. Resultatet kan så benyttes til online eksport af poster (via søgning med f.eks. SRU eller via høstning med f.eks. OAI-PMH) eller som selvstændig fil, der udveksles f.eks. med ftp eller email.

DKABM schemaet er udformet således at det kan fungere som et fælles schema for ABM sketorerne (arkiv-, biblioteks- og kulturarvssektorerne) beregnet for data til udveksling med andre systemer.

Referencer til indhold:

DC, dcterms m.v. - Dublin Core er dokumenteret i *DCMI Metadata Terms*,
se: http://dublincore.org/documents/dcmi-terms/

Administrative Components er dokumenteret i dokumenteret i *AC - Administrative Components*,
se: http://biblstandard.dk/ac/

Dansk udvekslingsformat for metadata. DC/AC formatet,
se: http://www.bs.dk/publikationer/andre/dcac/index.htm

dkdcplus

Udvidelsen til Dublin Core *dkdcplus* for danske forhold indeholder for nærværende:

DC.Creator	**preferredName**	Anvendes til angivelse af vedtagen navneform for ophav
DC.Creator	**alternativeName**	Anvendes til angivelse af andre navnformer for ophav
DC.Creator	**actPeriod** med scheme **Period**	Anvendes til angivelse af tid for et ophavs virke. Der angives startår og slutår.
DC.Description	**Version**	Version, udgave m.v.
dkdcplus.RankValue		Rankering

Til DC.Type knytter sig et scheme BibDK-Type, som er en tekstlig gengivelse af materialebetegnelse fra danMARC2 felter.

I dkdcplus er indeholdt følgende schemes:

DK5	DK5-klassemærke (kun hovedplacering)
DK-Text	Udfoldet tekst for DK-5
DBCS	DBCs emneordssystem: skønlitterært emneord
DBCF	DBCs emneordssystem: faglitterært emneord
DBCM	DBCs emneordssystem: musik emneord
DBCP	DBCs emneordssystem: Periodebetegnelse som emneord
DBCL	DBCs emneordssystem: Stednavn som emneord
DBCO	DBCs emneordssystem: formbetegnelse
DBCN	DBCs emneordssystem: niveau/brugerkategori
CatCode	Katalogkode
FAUST	Faust-nummer
SRKM	Den saglige registrant for kulturhistoriske museer (også benævnt: den grønne registrant) http://www.kulturarv.dk/forvaltning/museumsdrift/vejledninger/registrering/index.jsp
BibDK-Type	Tekstlig gengivelse af materialebetegnelse fra danMARC2 felter
ISBN	ISBN – ISO 2108
ISSN	ISSN – ISO 3297
DOI	Digital Object Identifier

Teknisk beskrivelse af felter i ABM schema

De lovlige felter i ABM schema er listet i nedenstående oversigt.

Det bemærkes at oversigten er opbygget logisk og ikke afspejler det tekniske forhold at f.eks. dcterms elementet *Alternative* rent teknisk "står alene" og ikke er pakket ind i dc elementet *Title*.

Der kan anvendes de af DCMI definerede schemes, se http://dublincore.org/documents/dcmi-terms/ - Section 4: Encoding Schemes.

Element	Refinement	Namespace
DC.Title		dc
	alternative	dcterms
DC.Creator		dc
	preferredName	dkdcplus
	alternativeName	dkdcplus
	actPeriod	dkdcplus
DC.Subject		dc
DC.Description		dc
	tableofContents	dcterms
	abstract	dcterms
	version	dkdcplus
DC.Publisher		dc
DC.Contributor		dc
DC.Date		dc
	created	dcterms
	valid	dcterms
	available	dcterms
	issued	dcterms
	modified	dcterms
	dateAccepted	dcterms
	dateCopyrighted	dcterms
	dateSubmitted	dcterms
DC.Type		dc
DC.Format		dc
	extent	dcterms
	medium	dcterms
DC.Identifier		dc
DC.Source		dc
DC.Language		dc
DC.Relation		dc
	isVersionOf	dcterms
	hasVersion	dcterms
	isReplacedBy	dcterms
	replaces	dcterms
	isRequiredBy	dcterms
	requires	dcterms

	isPartOf	dcterms
	hasPart	dcterms
	isReferencedBy	dcterms
	references	dcterms
	isFormatOf	dcterms
	hasFormat	dcterms
	conformsTo	dcterms
DC.Coverage		dc
	spatial	dcerms
	temporal	dcterms
DC.Rights		dc
AC.Identifier		ac
AC.Source		ac
AC.Scope		ac
AC.Comment		ac
AC.Location		ac
AC.Language		ac
AC.Rights		ac
AC.DateRange		ac
AC.Handling		ac
AC.Activity	**action** **name** **email** **contact** **date** **affiliation**	ac
AC.Database		ac
AC.Transmitter		ac
AC.Filename		ac
AC.Technicalformat		ac
AC.CharacterSet		ac
AC.BibliographicFor mat		ac
AC.ResultFile		ac
dkdcplus.Rankvalue		dkdcplus

Anbefalet oversættelse af The DCMI Type Vocabulary:

Term	Dansk oversættelse
Collection	Samling
Dataset	Datasæt
Event	Begivenhed
Image	Billede
InteractiveResource	Interaktiv ressource
MovingImage	Levende billeder
PhysicalObject	Genstand
Service	Nettjeneste
Software	Software
Sound	Lyd
StillImage	Billede
Text	Tekst

Det understreges at der er tale om en anbefalet oversættelse. Hver enkelt implementering afgør selv om dette element skal vises for brugerne og om den anbefalede oversættelse skal anvendes.

Profiler

Nærværende format for udveksling af ABM registreringer kan anvendes i mange forskellige sammenhænge – både til udveksling imellem arkiver, biblioteker og museer i forhold til regionale ABM præsentationsbaser (således som udgangspunktet for arbejdet har været) – og til andre former for udveksling af data. Det kan både være til andre fælles ABM præsentationer og til udveksling af data på mere generelt niveau indenfor en enkelt sektor. Fordelen er at man i alle tilfælde kan anvende samme XML schema: *DKABM*.

Eksempel på et sådan profil er *Profil for udveksling af ABM-data*.

Profiler af dkabm bør anmeldes til ABM standard arbejdsgruppen – se nærmere på http://biblstandard.dk/abm/